

Beszámoló a Magyar Meteorológiai Társaság Szakosztályainak és területi csoportjainak 2022. évi tevékenységéről

Zaveczi-Hoffmann Lilla, Lakatos Mónika

Magyar Meteorológiai Társaság, hoffmann.l@met.hu

A Magyar Meteorológiai Társaság (MMT) szakosztályainak vezetői évente beszámolnak az adott szakosztály és területi csoport munkájáról a Társaság Választmányának, és rövid beszámolót adnak le írásban az Ellenőrző Bizottság vezetőjének. Röviden ismertetjük a beérkezett beszámolókat 2022-re vonatkozóan, illetve felsoroljuk a megtartott előadói üléseket, hogy képet kapjunk a szakosztályok és területi csoportok aktivitásáról.

Az **Agro- és Biometeorológiai Szakosztálynak** 2022 első félévében nem volt rendezvénye. Ennek elsődleges oka Szalai Sándor szakosztályelnök úr betegséggel való hosszú, kitartó küzdelme volt, melynek végén életének 65. évében, 2022. június 7-én elhunyt. Az ő emlékének szentelték a 2022. október 13-án megtartott tisztújító szakosztályi ülést, amelyet az MMT Éghajlati Szakosztályával közösen szerveztek. Az ülésen az alábbi előadásokat hallhatták az érdeklődők:

- *Bihari Zita*: Rövid megemlékezés Szalai Sándorról
- *Prof. Ligetvári Ferenc*: Hazai részvétel a Nemzetközi Öntözési és Vízrendezési Szövetség (ICID) munkájában
- *Szentimrey Tamás*: „Nyitott könyv az életem, csak tudni kell benne olvasni.” – Szubjektív szakmai emlékezés Szalai Sándorra
- *Somfai Dávid Márton*: Konzervatív nyomjelzőanyag transzport- és evapotranspiráció-vizsgálata a hosszanti átfolyású kavicsöltetű gyökérvíz mőtárgyban.

A dr. Lakatos Mónika, MMT elnök jelenlétében megtartott ülésen a résztvevők egyhangúlag dr. Varga Zoltánt választották meg a Szakosztály elnökének, és Fülöp Andreát a Szakosztály titkári posztjára. Az újonnan megválasztott szakosztályvezetés évenként több rendezvény megtartását tervezi.

Az **Éghajlati Szakosztály** a Magyar Hidrológiai Társaság Hidraulikai és Műszaki Hidrológiai Szakosztályával közösen tartott előadóülést 2022. március 17-én „A 2021-es év meteorológiai és hidrológiai értékelése” címmel. Az ülésen az alábbi előadások hangzottak el:

- *Marton Annamária, dr. Lakatos Mónika, Izsák Beatrix, Szentes Olivér, Szolnoki-Tótván Bernadett*: A 2021. év értékelése éghajlati szempontból
- *Erdődiné Molnár Zsófia, Kovács Attila*: A 2021. év értékelése agrometeorológiai szempontból
- *Vaszkó András*: Veszélyes időjárási események 2021-ben
- *Hunyady Adrienn*: A 2021. év vízjárásainak jellemzése.

Az **Éghajlati Szakosztály** tisztújítással egybekötött előadóülést tartott október 25-én, melynek témája a 2022-es aszály volt. A Szakosztály új titkárt választott Szentés Olivér személyében, elnökként Bihari Zita tovább végzi a szakosztály vezetését. Az ülésen az alábbi előadások hangzottak el:

- *dr. Horváth Ákos, dr. Breuer Hajnalka*: A 2022-es aszály fizikai- és szinoptikus meteorológiai háttere
- *Szentés Olivér*: Szárazság Magyarországon 2022-ben és a múltban
- *Erdődiné Molnár Zsófia, Kovács Attila*: A 2022-es aszály agrometeorológiai elemzése
- *Varga György*: A 2022. évi aszály hidrológiai és vízgazdálkodási hatásai
- *Allaga-Zsebeházi Gabriella*: A csapadék eloszlásának jövőbeli alakulása Magyarországon.

A **Légkördinamikai Szakosztály** tisztújító ülést tartott 2022. június 16-án, melyen az előző ciklus tisztségviselőit választották újra. Az elnöki szerepben dr. Szépszó Gabriella, titkárként pedig Gnant Boglárka látja el a szakosztály vezetését az új ciklusban is. Az elhangzott előadások:

- *Kocsis Zsófia*: Műholdas adatasszimiláció
- *Tóth Gabriella*: Előrejelezhetőség és valószínűségi előrejelző rendszerek
- *Tajti Dávid*: A gépi tanulás és alkalmazása.

A Szakosztály 2022. november 24-én előadó ülést is tartott a 2022. augusztus 20-ai előrejelzésekről. A rendezvényen elhangzott előadások:

- *Csirmaz Kálmán*: Utólag okosabbak vagyunk? – A kiadott előrejelzések értékelése
- *Fernando Prates*: ECMWF forecast assessment
- *André Simon, Martin Belluš, Michal Neštiak*: Forecasts of the 19–22 August 2022 thunderstorms and heavy rain events with various ALADIN/ALARO model configurations used at SHMÚ
- *Kardos-Várkonyi Anikó*: Az extra szondás mérések hatása az AROME augusztus 20-i előrejelzésére
- *Lancz Dávid*: Evaluation of the weather situation over Hungary from AROME-EPS results with Ensemble Data Assimilation.

Az előadásokról szóló cikk megjelent a *Légkör* 67. évfolyam 4. számában (A lap elérhető a <https://www.met.hu/ismeret-tar/kiadvanyok/legkor> linken.)

A **Levegőkörnyezeti Szakosztály** 2022-ben két alkalommal szervezett előadó ülést. A tavaszi ülést május 31-én tartották, melynek témája a CO₂ légköri tartózkodási ideje volt. Az ülés első előadása vitaindító volt, Horváth László előadásában bemutatta, hogy miben rejlik a CO₂ légköri tartózkodási idejére vonatkozó ellentmondás a szakirodalomban. Részletes áttekintést kaptak a résztvevők arról, hogy a tartózkodási időt többféleképpen definiálják a szakirodalomban és lényegében a nem egységes definíció okozza a félreérthetőséget. A probléma felvetése után dr. Gelencsér András „A (légköri) tartózkodási idő fogalma a szén biogeokémiai körforgásában” címmel tartotta meg előadását. A két előadás után komoly szakmai diskurzus indult el, amelynek remélhetőleg eredménye is lesz. A szakterület kutatói írásos formában adnak javaslatot a terminológiák helyes használatára.

Az őszi ülésre november 10-én került sor, amely a szakosztály tisztújításával indult. A tisztújítás eredményeképpen a korábbi elnök Pappné dr. Ferenczi Zita és Tarczay Klára titkár folytatja a szakosztály irányítását.

Az Éghajlati Szakosztály és a Magyar Hidrológiai Társaság Hidraulikai és Műszaki Hidrológiai Szakosztálya közös évértékelő előadóülése, 2022. március 17.

Az Agro- és Biometeorológiai Szakosztály és az Éghajlati Szakosztály közös ülése, amit Szalai Sándor emlékének szenteltek, 2022. október 13.

A tisztújítás után került sor a szakmai előadásokra, melyek témája a jégkarmérséklés volt. A két előadó Kocsis Áron és Szobonya Nikoletta voltak, akik a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara JÉGER Üzemeltetési Igazgatóságtól érkeztek. A „Jégkarmérséklő rendszer működése, környezeti hatásai”, valamint a „Jégkarmérséklő rendszer adatgyűjtési és elemzési módszertana” címmel tartottak érdekes előadásokat. Az előadások végén kérdezhetett a hallgatóság, majd az ülést követően kisebb csoportokban tovább folytatódtott a téma iránt érdeklődők beszélgetése.

A **Nap- és Szélenergia Szakosztály** az év folyamán egy előadóülést tartott 2022. november 22-én, melyre online is lehetett csatlakozni. Az ülés egyben tisztújító ülés is volt. A jelenlévők bizalmat szavaztak a korábbi vezetésnek. A szakosztály elnöke Péliné dr. Németh Csilla, titkára pedig Bíróné dr. Kircsi Andrea maradt az új ciklusban. A Budapesti Műszaki Egyetem Építőanyagok és Magasépítés Tanszék oktatói tartottak két előadást az épületek klímatudatos tervezése témakörében. Vajnáne dr. Horn Valéria „Zöld homlokzatok és zöldtetők szerepe a fenntartható épületek kialakításában” címmel, illetve dr. Nagy Balázs „Az éghajlatváltozás szerepe épületeink energetikai és épületfizikai teljesítőképességében és hőkomfortjában” címmel. Az előadások fő tanulsága volt, hogy az épített környezet jelentős hatást gyakorol a természetre és az emberre egyaránt. A fenntartható építés az építmények megvalósítását és üzemeltetését célozza úgy, hogy a környezetterhelés ne nőjön. Ennek eszközei a zöld szerkezetek. Épületeink

energiafogyasztása nem csupán azok épületszerkezeti kialakításától és épülettechnikai rendszereitől, de a lokális meteorológiai hatásoktól, valamint az éghajlattól is jelentős mértékben függnek, befolyásolva akár az épületekben tapasztalható komfortot, az energiafogyasztás mértékét, továbbá az épületeink élettartalmát is. Az éghajlatváltozás hatásainak figyelembevétele új épületek tervezése, illetve a meglévő épületállomány felújítása szempontjából kulcsfontosságú, mivel célunk, hogy nem csupán jelenlegi klímánkon élhető környezetet, de a jövőben is komfortosan használható tereket alkossunk.

Az ülés folyamánya, hogy a „Léggör” folyóiratban elindítottak egy hagyományteremtő „Megújuló energia” rovatot, melyben a témával kapcsolatos újdonsá-

gokról, hírekről számolnak majd be. Tervezik, hogy az évente megjelenő nemzetközi és hazai elemzések alapján rendszeresen válogatást készítenek az energiaszektor, ezen belül a nap- és a szélenergia-hasznosítás globális, európai uniós és magyarországi helyzetéről, az időjárással való összefüggésekre fókuszálva. Az első cikkben (Léggör 68. évfolyam 1. szám) rövid áttekintést adnak az energetika működését alapjaiban meghatározó nemzetközi klímamegállapodásokról, és a hatályos legfontosabb szabályozásról. Ezen túlmenően beszámolnak egyéb, a témában releváns hírekről, aktualitásokról, innovációkról.

A **Repülésmeteorológiai Szakosztály** 2022. november 9-én tartott előadó és tisztújító ülést. A jelenlévők megköszönve a korábbi vezetés munkáját új vezetést választottak. Kardos Pétert elnöknek, dr. Tuba Zoltánt pedig titkárnak választották. Az ülésen Páll Márton „Szupercellák objektív felismertetése villámadatok alapján” címmel tartott előadást.

A **Távérzékelési Szakosztály** 2022. november 9-én Tanczer Tiborra emlékezett, és a tisztújítást is megtartotta. A korábbi vezetés látja el a szakosztály irányítását az új ciklusban: dr. Putsay Mária elnökként, Kolláth Kornél titkárként az új ciklusban is. Almár Iván „Tanczer Tibor részvétele a magyar űrkutatásban” címmel tartott volna előadást, de betegség miatt nem tudott megjelenni, így az előadását Major György olvasta fel. Továbbá Diószeghy Márta, Fejes Edina, Szenyán Ildikó, Putsay Mária szerzők „Felhők a műholdképeken - Tanczer Tibor

tevékenysége a nefanalízistől az automatikus felhőosztályozásig” előadása és Major György: Tánczer Tibor szakmai életútja című előadása hangzott el.

A Róna Zsigmond Ifjúsági Kör 2022. november 3-án előadóülést tartott, előtte lezajlott a tisztújítás. A korábbi ciklusban működő elnök és titkár leköszönt, helyettük Kiss Friderikát elnöknek, Zempléni Zsuzsannát pedig titkárnak választotta a jelenlévő tagság. Az előadó Hankó Gergely, természetvédelmi mérnök, a Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetségének ügyvezető igazgatója volt. Az előadás címe: Változás – változtatás – gondolkodjunk másképp! (éghajlatváltozás, gazdasági változások, hatások – alkalmazkodás), alcíme pedig egy Szent-Györgyi Alberttől származó idézet: „Látni, amit mindenki lát és gondolni, amire senki sem gondolt!” volt. Az előadás fő kérdése, hogy vajon hogyan lehetünk nem csak tehetetlen nézői a körülöttünk zajló változásoknak, hanem esetleg az események mozgatórugói? Mindezt úgy, hogy pozitív változásokat érünk el mikro- és akár makrokörnyezetünkben is.

A Debreceni Területi Csoport 2022. november 10-én tartott tisztújító előadó ülést. A tisztségviselők személye nem változott. Az elnöki feladatokat továbbra is dr. Szegedi Sándor, a titkári feladatokat pedig dr. Lázár István végzi. Az előadó dr. Wantuch Ferenc volt, aki a „Villámok fizikája, avagy mit kell tudni a villámokról” címmel tartott előadást.

Az **Eger-Bükkvidéki Területi Csoport** a Magyar Földrajzi Társaság Eger-Bükk-vidéki Osztálya és az MMT Eger-Bükk-vidéki Csoportja közös előadó ülést tartott 2022. október 12-én. Új elnököt és titkárt választottak a jelenlévő tagtársak dr. Lakatos László, illetve dr. Rázi András személyében. Az ülésen dr. Lakatos Mónika: „Klímavészhelyzet”: Tűlzás vagy realitás? Egy klímakutató válasza a hazai adatok tükrében” című előadása hangzott el.

A Pécsi Területi Csoport december 7-én online tisztújítást tartott, ennek eredményeképp az elnök dr. Geresdi István, a titkár pedig dr. Sarkadi Noémi lett.

A Szegedi Területi Csoport beszámolója szerint 2022. augusztus 25-26. között a Szegedi Tudományegyetem Földrajzi és Földtudományi Intézete volt a házigazdája a Magyar Meteorológiai Társaság XXXVIII. Vándorgyűlésének. A rendezvény címe: „Aktuális kihívások a meteorológiában – fókuszban a repülésbiztonság

szolgálata” volt. A rendezvényt a Magyar Meteorológiai Társaság, a Szegedi Tudományegyetem, az Országos Meteorológiai Szolgálat és a Magyar Honvédség Geoinformációs Szolgálata közösen szervezte, és támogatta a Földtudományi Civil Szervezetek Közössége, a Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Hivatal és a Magyar Tudományos Akadémia. A rendezvényen 52 fő vett részt, 19 előadás hangzott el és 9 poszter került bemutatásra. A rendezvény előkészítésében és lebonyolításában a Szegedi Területi Csoport tagjai is tevékenyen részt vettek. 2022. augusztus 26-án került sor az MMT Szegedi Területi Csoportjának Tisztújító ülésére. Az ülésen a tagok egyhangúlag új elnöknek Kovács Attilát, új titkárnak Molnár Gergelyt választották.

A Szombathelyi Területi Csoport két ülést tartott 2022-ben. Az elsőt október 18-án a Magyar Földrajzi Társasággal közösen, a témája Új-Zéland volt. Németh József: A hosszú fehér felhők földjén című előadása hangzott el ezen. Az őszi programra november 29-én került sor. Az előadó dr. Puskás János volt, előadásának címe: A szélsőséges időjárás hatása Szombathely környékének veszélyeztetettségére nagy mennyiségű csapadék esetén. Az előadás előtt megtartották a tisztújítást, aminek eredményeképp a korábbi elnök: dr. Kúti Zsuzsanna folytatja a területi csoport vezetését.

A Szakosztályok és Területi Csoportok ülésein elhangzott előadások többsége és az előadásokról készült videófelvételek, valamint fotók, ha készültek, a Magyar Meteorológiai Társaság honlapján elérhetők: www.mettars.hu.

A Távérzékelési Szakosztály 2022. november 9-én tartott Tánczer Tibor emlékülésen Diószeghy Márta tart előadást.